

RSVZ

RIJKSINSTITUUT
VOOR DE SOCIALE VERZEKERINGEN
DER ZELFSTANDIGEN

Jan Jacobsplein, 6
1000 Brussel
Tel. 02.546.42.11
www.rsvz-inasti.fgov.be

**HET SOCIAAL STATUUT
DER ZELFSTANDIGEN**

**MEEWERKENDE
ECHTGENOTEN**

.be

HET SOCIAAL STATUUT DER ZELFSTANDIGEN

MEEWERKENDE ECHTGENOTEN

JANUARI 2011

INHOUDSTAFEL	BLZ.
Wat is het sociaal statuut van meewerkende echtgeno(o)t(e)?	2
• Ministatuut	2
• Maxistatuut	2
Wanneer bent u meewerkende echtgeno(o)t(e)?	3
Wat moet u doen?	3
Wanneer valt u buiten de regeling?	4
• Uw partner is bedrijfsleider	4
• U heeft zelf wel eigen socialezekerheidsrechten	4
• U helpt niet effectief	5
Hoe worden uw bijdragen berekend?	6
• Ministatuut	6
• Maxistatuut	6
Kunt u vrijgesteld worden van bijdragen?	7
Zal u later als koppel meer of minder pensioen ontvangen?	7
Welke bijdrage moet u betalen?	8
Nuttige adressen	10

WAT IS HET SOCIAAL STATUUT VAN MEEWERKENDE ECHTGENO(O)T(E)?

Sinds 1 januari 2003 is het nieuwe sociaal (en fiscaal) statuut van de meewerkende echtgeno(o)t(e) van toepassing. Een regeling die waarschijnlijk ook voor u van groot belang is, zeker wanneer u uw echtgeno(o)t(e) helpt en u zekerheid wilt hebben wanneer u om een of andere reden alleen zou overblijven.

Jarenlang had u als meewerkende echtgeno(o)t(e) helemaal geen eigen rechten in het sociaal statuut van de zelfstandigen. Daarin is geleidelijk aan verandering gekomen:

stap 1 : 1 januari 2003: ministatuut verplicht

stap 2 : 1 juli 2005: maxistatuut verplicht

• **MINISTATUUT**

Tot **30 juni 2005** was de meewerkende echtgeno(o)t(e) enkel **verplicht** aan te sluiten voor het **ministatuut**.

Zo was deze verzekerd tegen **arbeidsongeschiktheid, invaliditeit** en bij **moederschap**. Voor die risico's bestonden immers geen afgeleide rechten via de echtgeno(o)t(e) of partner.

Werd men ziek, dan kon de helpende partner in de verzekering gezondheidszorgen beschouwd worden als persoon ten laste van de echtgeno(o)t(e).

Het speelde geen rol of de echtgeno(o)t(e) zelfstandige in hoofdberoep of bijberoep was.

Er was (en is nog steeds) geen leeftijdsgrens van toepassing.

• **MAXISTATUUT**

Sinds **1 juli 2005** bent u als meewerkende echtgeno(o)t(e) **verplicht aan te sluiten** voor het **maxistatuut**.

Zo geniet u een **grotere dekking** dan in het ministatuut: **pensioen, gezinsbijslagen, gezondheidszorg, arbeidsongeschiktheid, invaliditeit en moederschap** (geen faillissementsverzekering).

WANNEER BENT U MEEWERKENDE ECHTGENO(O)T(E)?

De wetgever vermoedt dat u meewerkende echtgeno(o)t(e) bent wanneer u de partner van een zelfstandige bent (u bent gehuwd of u heeft een samenlevingscontract), en indien u :

1. uw partner effectief helpt (regelmatig of minstens 90 dagen per jaar)
2. en geen eigen inkomen heeft uit een andere beroepsactiviteit, noch een vervangingsinkomen dat recht geeft op een volwaardige dekking in de sociale zekerheid

Beantwoordt het vermoeden aan de realiteit, en helpt u effectief uw zelfstandige echtgeno(o)t(e), dan is het statuut van de meewerkende echtgeno(o)t(e) op u van toepassing.

WAT MOET U DOEN?

- U moet **aansluiten bij het socialeverzekeringsfonds** waarbij ook uw **echtgeno(o)t(e)-zelfstandige** aangesloten is.
- U sluit aan voor het **maxistatuut**.

Opgelet! Bent u geboren voor 1956, dan is het maxistatuut niet verplicht. U moet dan na 1 juli 2005 enkel aangesloten zijn voor het ministatuut.

WANNEER VALT U BUITEN DE REGELING?

• UW PARTNER IS BEDRIJFSLEIDER

Fiscaal gesproken, kan er geen meewerkinkomen toegekend worden aan de echtgeno(o)t(e) van de persoon die door de Belastingen beschouwd wordt als bedrijfsleider (bedrijfsleiders treden op in naam van de vennootschap waarin ze zonder arbeidsovereenkomst actief zijn).

Gevolgen voor het sociaal statuut : indien uw echtgeno(o)t(e) of partner bedrijfsleider is, valt u **buiten het toepassingsgebied** van het sociaal statuut van de meewerkende echtgeno(o)t(e).

Opgelet! In dit geval moet u toch het **inlichtingsformulier invullen** dat het socialeverzekeringsfonds van uw echtgeno(o)t(e) u toestuurt.

Niet vergeten dat u *om andere redenen* toch onderworpen kunt zijn aan het sociaal statuut van de zelfstandigen.

- De vennootschap en niet uw echtgeno(o)t(e) vergoedt u voor uw hulp: u bent zelfstandige.
- U bekleedt een mandaat in de vennootschap : u bent zelfstandige.
- U heeft deelbewijzen en bent actief in de vennootschap : u bent werkend vennoot en als zodanig zelfstandige.

• U HEEFT ZELF WEL EIGEN SOCIALEZEKERHEIDSRECHTEN

Indien u zelf voldoende eigen rechten opent op sociale zekerheid als nog actieve werknemer, ambtenaar of zelfstandige, of als genietter van een vervangingsinkomen, is de regeling van meewerkende echtgeno(o)t(e) niet op u van toepassing.

Opgelet! In dit geval moet u wel het ontvangen **inlichtingsformulier invullen**.

- **U HELPT NIET EFFECTIEF**

Indien u uw echtgeno(o)t(e) of partner helemaal niet helpt, of hoogstens toevallig (niet regelmatig en niet meer dan 90 dagen per jaar), is de regeling van meewerkende echtgeno(o)t(e) niet op u van toepassing.

Opgelet! In dit geval moet u toch een **verklaring op erewoord invullen** (géén aansluiting!). U moet die ondertekenen en aangetekend terugsturen naar het socialeverzekeringsfonds van uw echtgeno(o)t(e) of partner.

HOE WORDEN UW BIJDRAGEN BEREKEND?

- **MINISTATUUT**

Uw bijdragen worden berekend op het **zelfstandig beroepsinkomen van uw zelfstandige echtgeno(o)t(e)**, met inbegrip van het fiscaal meewerkinkomen. Uw gezinsinkomen wordt niet opgesplitst. De berekening gebeurt dus op hetzelfde inkomen waarop de bijdragen van uw echtgeno(o)t(e) of partner worden berekend. Hierop wordt een bepaald percentage aangerekend.

- **MAXISTATUUT**

Uw bijdragen worden berekend op het **fiscaal meewerkinkomen** dat uw zelfstandige echtgeno(o)t(e) u heeft toegekend.

Wanneer u voor het eerst in het maxistatuut stapt, bevindt u zich in een periode van begin van activiteit en betaalt u voorlopige bijdragen. Die worden geregulariseerd zodra het definitieve inkomen bekend is.

Om te vermijden dat er in uw eerste 3 jaar van onderwerping op het globale gezinsinkomen van 3 jaar tevoren eigenlijk 2 keer bijdragen zouden betaald worden (de bijdrage van uw geholpen echtgeno(o)t(e), plus uw voorlopige bijdrage) zal uw socialeverzekeringsfonds het forfaitair bedrag waarop uw voorlopige bijdrage berekend wordt, aftrekken van de inkomsten waarop de bijdragen van uw zelfstandige partner berekend worden.

Wanneer u en uw partner zich in een periode van begin van activiteit bevinden, betaalt u allebei de voorlopige bijdrage berekend op een forfaitair inkomen.

Later zal er een regularisatie gebeuren voor elk van uw bijdragen.

-> Voor de bedragen, zie verder in deze brochure, blz. 8

KUNT U VRIJGESTELD WORDEN VAN BIJDRAGEN?

In de veronderstelling dat u behoeftig bent, kunt u als meewerkende echtgeno(o)t(e) vrijstelling krijgen bij de Commissie voor vrijstelling van bijdragen. Die vrijstelling kan enkel voor kwartalen waarvoor uw geholpen echtgeno(o)t(e) of partner eveneens vrijstelling verkregen heeft. Uw echtgeno(o)t(e) moet dus eveneens behoeftig zijn.

ZAL U LATER ALS KOPPEL MEER OF MINDER PENSIOEN ONTVANGEN?

Een van de basisideeën van het statuut is dat u als meewerkende echtgeno(o)t(e) volop eigen pensioenrechten moet kunnen opbouwen. De invoering van het maxistatuut mag voor de betrokkenen echter geen verslechtering teweegbrengen op pensioenvlak.

In de nieuwe regeling is daarom de garantie ingebouwd dat het statuut van de meewerkende echtgeno(o)t(e) niet tot gevolg zal hebben dat de som van de individuele pensioenen (dat van de zelfstandige partner plus dat van de meewerkende echtgeno(o)t(e)) kleiner zou zijn dan het gezinspensioen waarop men in de oude regeling recht zou hebben.

Wie dus voor het pensioen beter af was met de oude regeling dan met het nieuwe statuut, zal een pensioen uitgekeerd krijgen volgens de oude regels.

Zeker voor de hogere inkomensgroepen is de nieuwe regeling interessant. De inkomsten waarop het pensioen berekend wordt zijn geplafonneerd op een bedrag van ongeveer 50.000 EUR. Wanneer een hoger gezinsinkomen opgesplitst wordt in 2 afzonderlijke inkomens onder dit plafond, geeft dit als resultaat dat de som van de individuele pensioenen hoger ligt dan het gezinsbedrag vóór de nieuwe regeling.

WELKE BIJDRAGE MOET U BETALEN?

MINISTATUUT	EUR
<p>1) Voorlopige bijdragen per trimester</p> <p><u>Opgelet</u></p> <p>De meewerkende echtgenoot <i>zelf</i> bevindt zich <i>niet</i> in een periode van begin van bezigheid; enkel wanneer de geholpen zelfstandige zich in een periode van begin van bezigheid bevindt, is er sprake van voorlopige bijdragen</p> <p>Voor de hele periode waarin de geholpen zelfstandige zich in begin van activiteit bevindt:</p> <p>0,79 % op een inkomen van 12.129,76 EUR</p> <p>2) Definitieve bijdragen per trimester</p> <p>0,79 % op een inkomen tot 52.378,55 EUR (op een minimum van 12.129,76 EUR)</p> <p>0,51 % op een inkomen tussen 52.378,55 EUR en 77.189,40 EUR</p> <p>0 % op een inkomen vanaf 77.189,40 EUR</p> <p>Minimumbijdrage</p> <p>Maximumbijdrage</p>	<p>23,96</p> <p>23,96</p> <p>135,08</p>

MAXISTATUUT	EUR
<p>1) Voorlopige bijdragen per trimester</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1ste jaar - 2de jaar - 3de jaar 	<p>273,09</p> <p>279,75</p> <p>286,41</p>
<p>2) Definitieve bijdragen per trimester</p> <p>22 % op een inkomen tot 52.378,55 EUR (op een minimum van 5.328,60 EUR)</p> <p>14,16 % op een inkomen tussen 52.378,55 EUR en 77.189,40 EUR</p> <p>0 % op een inkomen vanaf 77.189,40 EUR</p> <p><u>Opmerking :</u> Voor de regularisatie van de periode van begin van activiteit, wordt het percentage van 22 % teruggebracht tot :</p> <ul style="list-style-type: none"> - 20,50 % voor het 1ste jaar - 21 % voor het 2de jaar - 21,50 % voor het 3de jaar 	
<p>Minimumbijdrage :</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1ste jaar - 2de jaar - 3de jaar - vanaf het 4de volledige kalenderjaar 	<p>273,09</p> <p>279,75</p> <p>286,41</p> <p>293,07</p>
<p>Maximumbijdrage</p>	<p>3.759,12</p>

NUTTIGE ADRESSEN

• SOCIALEVERZEKERINGSFONDSEN VOOR ZELFSTANDIGEN

- GROEP S – Sociale verzekeringskas voor zelfstandigen
1060 BRUSSEL, Poincarélaan 78
Tel. : 02 555 15 20 – Fax : 02 555 15 45 – E-mail : infosvk@groeps.be
- XERIUS - Sociaal verzekeringsfonds voor zelfstandigen
2000 ANTWERPEN, Brouwersvliet 4, bus 2
Tel. : 078 15 00 15 – Fax : 03 226 12 66 – E-mail : info@xerius.be
- ZENITO – Sociaal verzekeringsfonds voor zelfstandigen
1000 BRUSSEL, Spastraat 8
Tel. : 02 238 04 11 – Fax : 02 238 04 12 – E-mail : sociaalverzekeringsfonds@zenito.be
- PARTENA - Sociale verzekeringen voor zelfstandigen
1000 BRUSSEL, Anspachlaan 1 (Brussels Metropolitan Tower)
Tel. : 02 549 73 00 – Fax : 02 223 73 79 – E-mail : mkt.svz@start.partena.be
- ACERTA – Sociaal verzekeringsfonds
2610 WILRIJK, Sneeuwbeslaan 20
Tel. : 03 829 23 10 – Fax : 03 829 23 86 – E-mail : contact.svf@acerta.be
- SECUREX INTEGRITY - Vrije sociale verzekeringskas voor zelfstandigen
1040 BRUSSEL, Sint-Michielswarande 30
Tel. : 02 729 92 22 – Fax : 02 729 92 20 – E-mail : merode@securex.be
- ATTENTIA – Sociaal verzekeringsfonds vzw
8200 ST.-ANDRIES BRUGGE, Torhoutsesteenweg 384
Tel. : 050 40 65 65 – Fax : 050 40 65 99 – E-mail : info.svas@attentia.be
- MULTIPEN - Sociaal verzekeringsfonds voor landbouw, middenstand en vrije beroepen
2800 MECHELEN, Zeutestraat 2B
Tel. : 015 45 12 60 – Fax : 015 45 12 68 – E-mail : info@multipen.be
- HDP - Sociaal verzekeringsfonds voor zelfstandigen
1000 BRUSSEL, Koningsstraat 196
Tel. : 02 289 68 02 – Fax : 02 289 68 49 – E-mail : infosvf@hdp.be
- STEUNT ELKANDER - Vrij sociaal verzekeringsfonds voor zelfstandigen
1140 BRUSSEL, Kolonel Bourgstraat 113
Tel. : 02 743 05 10 – Fax : 02 734 04 79 – E-mail : svk@steuntelkander.be

- UCM - Caisse wallonne d'assurances sociales des classes moyennes
5100 NAMUR (WIERDE), Chaussée de Marche 637
Postadres : BP38 – 5100 NAMUR (JAMBES)
Tel. : 081 32 06 11 – Fax : 081 30 74 09 – E-mail : cas@namur.ucm.be
- Nationale hulpkas voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen
1000 BRUSSEL, Jan Jacobsplein 6
Tel. : 02 546 45 22 – Fax : 02 513 04 13 – E-mail : mailcnh@rsvz-inasti.fgov.be
De diensten van de Nationale Hulpkas zijn gedecentraliseerd en werken in ieder gewestelijk kantoor van het RSVZ.

• **RIJKSINSTITUUT VOOR DE SOCIALE
VERZEKERINGEN DER ZELFSTANDIGEN (RSVZ)**

Centraal bestuur
1000 BRUSSEL, Jan Jacobsplein 6

02 546 42 11
Fax 02 511 21 53
E-mail : info@rsvz-inasti.fgov.be

Gewestelijke kantoren

- ANTWERPEN
2000 ANTWERPEN, Oudaan 8-10
03 224 46 11
Fax 03 224 46 99
- BRUSSEL-HOOFDSTAD
1000 BRUSSEL, Waterloolaan 77
02 546 42 11
Fax 02 513 02 95
- HENEGOUWEN
7000 BERGEN, rue de la Halle 1
065 37 54 11
Fax 065 37 54 99
- LIMBURG
3500 HASSELT, Leopoldplein 16/5
011 85 48 11
Fax 011 85 48 99
- LUIK
4000 LUIK, rue des Guillemins 113
04 241 50 11
Fax 04 241 50 99
- LUXEMBURG
6800 LIBRAMONT, rue Jarlicyn 5
061 29 52 11
Fax 061 29 52 99
- MALMEDY
4960 MALMEDY, place du Châtelet 6
080 79 41 11
Fax 080 79 41 49
- NAMEN
5000 NAMEN, rue Godefroid 35
081 42 51 11
Fax 081 42 51 99
- OOST-VLAANDEREN
9000 GENT, Koningin Fabiolalaan 116
09 379 49 11
Fax 09 379 49 99

- VLAAMS-BRABANT 016 31 47 11
3000 LEUVEN, Vaartstraat 54 Fax 016 31 47 99
- WAALS-BRABANT 010 68 55 11
1300 WAVER, place des Carmes 12 Fax 010 68 55 99
(bussen 108-110)
- WEST-VLAANDEREN 050 30 53 11
8200 ST ANDRIES-BRUGGE, Abdijbekepark 2 Fax 050 30 53 99

• **FEDERALE OVERHEIDSDIENST SOCIALE ZEKERHEID**

Directie-generaal Zelfstandigen

en

Commissie voor vrijstelling van bijdragen
Administratief Centrum Kruidtuin – Finance Tower
Kruidtuinlaan 50, bus 1
1000 BRUSSEL

Tel. 02 528 60 11

Deze tekst is uiteraard slechts een korte en eenvoudige samenvatting van de voornaamste bepalingen van het sociaal statuut der zelfstandigen.

Meer over dit onderwerp kunt u vinden in de volgende uitgaven

- ❖ Officieuze coördinatie van de wetteksten en uitvoeringsbesluiten met betrekking tot het sociaal statuut van de zelfstandigen, Brussel, RSVZ, losbladig
- ❖ Commentaar op het sociaal statuut der zelfstandigen, Brussel, RSVZ, losbladig
- ❖ Het sociaal statuut der zelfstandigen, Brussel, RSVZ

en op onze website www.rsvz-inasti.fgov.be.

Verantwoordelijke uitgever :

Hubert DE CLERCQ
Adviseur-generaal

Rijksinstituut voor de Sociale
Verzekeringen der Zelfstandigen
Jan Jacobsplein 6
1000 BRUSSEL

Telefoon : 02 546 42 11

Fax : 02 511 21 53

E-mail : info@rsvz-inasti.fgov.be

Website : www.rsvz-inasti.fgov.be

D/2003/1683/3

Eindredactie: januari 2011

Editie 2011 (1ste bijwerking)

De meest recente editie van deze brochure vindt u op: www.rsvz-inasti.fgov.be (rubriek 'Publicaties')